

ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

School Administrators' in Thailand 4.0 Affecting the Effectiveness of Schools under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1

นันทนา ทวีชาติ¹, สุทธิพงษ์ บุญผดุง²
Nantana Thaweechat¹, Suttipong Boonphadung²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 319 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .972 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1) ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และด้านการทำงานเป็นทีม สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 84

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Graduate Student of Master Degree in Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Faculty of Educational, Suan Sunandha Rajabhat University

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .720 + .325X_5 + .214X_1 + .181X_4 + .108X_3$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .362Z_5 + .242Z_1 + .209Z_4 + .116Z_3$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study school administrators' leadership level in Thailand 4.0, 2) study school effectiveness level, and 3) study school administrators' in Thailand 4.0 affecting the effectiveness of schools under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1. The sample used in this research was a group of 319 teachers of schools under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1. Using simple random sampling method. The research instrument was a 5-level estimation scale questionnaire. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) was from 0.67-1.00 and the entire confidence was .972. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1) School administrators' in Thailand 4.0 as a whole was at the high level. 2) School effectiveness as a whole was at the high level. 3) School administrators' in Thailand 4.0 affecting the effectiveness of schools had a positive relationship with the statistical significance at the .01 level. 4) School administrators' in Thailand 4.0, in the aspects of building inspiration, visionary, problem solving and team working, could predict the effectiveness of schools under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1 at the prediction power level of 84.

The multiple regression equation could be written in the form of raw scores as follows:

$$\hat{Y} = .720 + .325X_5 + .214X_1 + .181X_4 + .108X_3$$

And it could be written in the form of standardize scores as follows:

$$\hat{Z}_y = .362Z_5 + .242Z_1 + .209Z_4 + .116Z_3$$

Keywords: Thailand 4.0, school administrators, school effectiveness

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา คือ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทย เพื่อให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อคนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาคนได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการเรียน คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการเรียน คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นที่ศิวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิต และพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ดังนั้น ในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นต้น จำเป็นที่จะต้องปูพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนอย่างมั่นคง จริงจังในทุกๆ ด้าน ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545:

32) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญ และทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ประเทศไทยมีจุดเน้นในการขับเคลื่อนทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ประเทศไทยมีจุดเน้นในการขับเคลื่อนเพิ่มเติมเต็มศักยภาพ การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งการวิจัย เพื่อเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างปัญญาที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1) กระทรวงศึกษาธิการก็เช่นเดียวกันที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญ โดยได้มีการมอบหมายให้สภาการศึกษาจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนการศึกษาระยะยาว 20 ปี ที่มีความแตกต่างจากแผนการศึกษาที่ผ่านมา เนื่องจากในช่วง 20 ปีนี้ประเทศไทยจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมมุ่งไปสู่ประเทศไทย 4.0 ซึ่งจะทำให้เกิดการแพร่กระจายทางเทคโนโลยี ส่งผลให้การดำรงชีวิตของคนในทุกช่วงวัยเปลี่ยนแปลง

ไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แผนการศึกษาแห่งชาติก็ต้องมองถึงอนาคตด้วย สภาการศึกษาจึงจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและแก้ไขปัญหาต่างๆ สำหรับการจัดทำแผนการศึกษาของแต่ละจังหวัด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในแต่ละพื้นที่ให้ได้รับการพัฒนาที่แตกต่างตามบริบท (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560: 31-34) ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะจะนำพาและส่งผลให้การขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษา สามารถตอบสนองการแข่งขันและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง (โยธิน นิลคช, 2561: 412)

โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านประกอบเข้าด้วยกัน โดยโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นโรงเรียนจะต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเข้ามามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด เช่น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วัฒนาการด้านเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของจำนวนนักเรียน สิ่งเหล่านี้โรงเรียนจะต้องรับเอามา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556: 70) กล่าวว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นจะมีการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของโรงเรียน โดยผู้เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อน การดำเนินการ ประสานงานกับบุคลากรและทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของสังคม คุณลักษณะของผู้เรียน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการทำโรงเรียนให้มีประสิทธิผล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียน เป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียน Seyfarth (1999) ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการดำเนินงานของกลุ่มคนหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ เนื่องจากภาวะผู้นำมีความเกี่ยวข้อง และส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคคล ดังนั้นผู้บริหารของทุกหน่วยงานจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ด้านทักษะ ความรู้ความเข้าใจในหลักการต่างๆ ดังที่กล่าวข้างต้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและในภาวะเช่นนี้ “ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0” จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้อุดพัน และได้รับชัยชนะเหนือสภาพแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนอย่างรุนแรง ดังกล่าว สามารถตอบสนองต่อความคาดหวัง ความต้องการของบุคคล และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเหมาะสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีโรงเรียนทั้งหมด 72 โรงเรียน

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้มีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของ

หลักสูตร เกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยใช้ภาวะผู้นำต่าง ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และเพื่อให้การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2563)

จากความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า จะส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 หรือไม่ เพื่อนำผลการศึกษาวินิจฉัยให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาผู้บริหารและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวนทั้งหมด 1,852 คน จาก 72 โรงเรียน ใน 3 อำเภอ ซึ่งประกอบด้วย 1) อำเภอเมืองสมุทรปราการ จำนวน 1,087 คน 2) อำเภอพระประแดง จำนวน 441 คน และ 3) อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 324 คน (ข้อมูลจาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ณ 31 มีนาคม 2563)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 1,852 คน จาก 72 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยยอมรับความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ท จำนวน 1 องค์กรประกอบ รวม 5 ตัวแปรย่อย มีข้อความถามทั้งสิ้น จำนวน 32 ข้อ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 7 ข้อ 2) การมีจินตนาการ 7 ข้อ 3) การทำงานเป็นทีม 7 ข้อ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหา 5 ข้อ และการสร้างแรงบันดาลใจ 6 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ท จำนวน 1 องค์กรประกอบ รวม 4 ตัวแปรย่อย มีข้อความถามทั้งสิ้น จำนวน 22 ข้อ ดังนี้ 1) การปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน 5 ข้อ 2) การสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน 6 ข้อ 3) ความพึงพอใจในการทำงาน 5 ข้อ 4) การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน 6 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3. หนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปยังครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 72 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 72 โรงเรียน โดยการส่งหนังสือและแบบสอบถามไปยังโรงเรียน จำนวน 319 ฉบับ ส่งทางไปรษณีย์พร้อมทั้งส่งซองเปล่าติดแสตมป์ส่งกลับมายังผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ

2. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3. แบบสอบถามตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ

4. แบบสอบถามตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

7. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรในแนวคิดเรื่อง ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา	n=319		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.130	.429	มาก	3
2. ด้านการมีจินตนาการ	4.101	.437	มาก	5
3. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.131	.407	มาก	2
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.112	.437	มาก	4
5. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.159	.423	มาก	1
รวม	4.126	.426	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.126$, S.D. = .426) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการ

สร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.159$, S.D. = .423) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.131$, S.D. = .407) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.130$, S.D. = .429) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.112$, S.D. = .437) และด้านการมีจินตนาการ ($\bar{X} = 4.101$, S.D. = .437) ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ประสิทธิผลของโรงเรียน	n=319		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน	4.134	.414	มาก	4
2. ด้านการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน	4.149	.416	มาก	2
3. ด้านความพึงพอใจในการทำงาน	4.141	.457	มาก	3
4. ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.153	.408	มาก	1
เฉลี่ยรวม	4.144	.423	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.144$, S.D. = .423) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.153$, S.D. = .408) ด้านการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.149$, S.D. = .416) ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.141$, S.D. = .457) และด้านการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 4.134$, S.D. = .414) ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปรภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_{Tot}
X_1	1									
X_2	.790**	1								
X_3	.726**	.737**	1							
X_4	.719**	.707**	.762**	1						
X_5	.727**	.730**	.742**	.773**	1					
Y_1	.647**	.663**	.657**	.676**	.730**	1				
Y_2	.694**	.662**	.676**	.706**	.731**	.774**	1			
Y_3	.650**	.599**	.605**	.656**	.657**	.695**	.773**	1		
Y_4	.658**	.601**	.642**	.655**	.700**	.728**	.754**	.692**	1	
X_{Tot}										.835**

**p < .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .835 นอกจากนี้ ตัวแปร 9 ตัว มีความสัมพันธ์กัน

เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านการมีจินตนาการ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .790 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการทำงาน

ตาราง 4 แสดงภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตัวแปร	n = 319		df	r_{xy}	a	b	β
	$\bar{X}$	S.D.					
X_{Tot}	4.126	.426	318	.835**	.720	.831**	.835**
Y_{Tot}	4.144	.423					

** $p < .01$

จากตาราง 4 พบว่า การพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าคงที่ของการพยากรณ์เท่ากับ .720 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบเท่ากับ .831 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐานเท่ากับ .835 สามารถสร้างสมการ

พยากรณ์ ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .720 + .831X_{Tot}$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .835Y_{Tot}$$

ตาราง 5 แสดงตัวแปรของภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

Model	Coefficients ^a				
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	.720	.128		5.647	.000
X ₅	.325	.049	.362	6.670	.000
X ₁	.214	.044	.242	4.836	.000
X ₄	.181	.048	.209	3.780	.000
X ₃	.108	.050	.116	2.174	.030

a. Dependent Variable: EF

จากตาราง 5 พบว่า การพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าคงที่ของการพยากรณ์เท่ากับ .720 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .108, .181, .214 และ .325 และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .116, .209, .242 และ .362 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .720 + .325X_5 + .214X_1 + .181X_4 + .108X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_y = .362Z_5 + .242Z_1 + .209Z_4 + .116Z_3$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และด้านการทำงานเป็นทีม สามารถอธิบายเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนได้ ร้อยละ 84

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถาน

ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้าน
การทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้าน
ความสามารถในการแก้ปัญหา และด้านการ
มีจินตนาการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าใน
ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้
มีการอบรม และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
จนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความไว้วางใจ
ความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็น
ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษา
มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจประกอบกับ
คุณลักษณะของผู้บริหารที่สามารถก่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้น มีความสามารถในการนำ
การเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และวัฒนธรรม
องค์กร พร้อมไปกับการส่งเสริมริเริ่มสร้างสรรค์
สร้างความเข้าใจและความรู้สึกร่วมของผู้ตามจน
เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลง จึงส่งผลให้ภาวะ
ผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
เป็นไปตามผลการศึกษาของ ศรีธราฯ แหยมคง
(2557: 32) ที่พบว่าภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21
ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเพียงเล็กน้อยในที่ตั้งใช้
อำนาจบังคับบัญชาอย่างเป็นทางการในการออก
คำสั่งและควบคุม สำหรับผู้นำยุคใหม่มีอิทธิพล
ต่อการสร้างแรงจูงใจให้กับครู เพื่อบรรลุเป้าหมาย
ที่ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งในการที่มีอิทธิพล
และสร้างแรงจูงใจนั้น ผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะด้าน
ต่างๆ เช่น การสื่อสารที่สามารถพูดและเขียน
ได้อย่างน่าเชื่อถือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สามารถ
รับรู้และรับฟัง สิ่งที่คุณต้องการสื่อสารออกมา

จริงๆ การคลี่คลายความขัดแย้ง เพื่อรับมือกับ
ช่วงเวลาแห่งการต่อต้าน และความตึงเครียดที่ไม่
อาจหลีกเลี่ยงได้ การเจรจาต่อรองที่จะทำให้กลุ่ม
ต่างๆ ทำงานร่วมกันได้ และสอดคล้องกับแนวคิด
ของพรชัย เจตมาาน (2560, ออนไลน์) กล่าวว่า
ผู้นำในศตวรรษที่ 21: ไทยแลนด์ 4.0 เป็นสิ่งที่
ท้าทายความสามารถ คือ ความสามารถนำพา
องค์กรของตนให้อยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ได้หรือไม่ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมองเห็นการ
เปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบวิธีการ
ค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง และทราบวิธี
ที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพผล
ทั้งจากภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ได้แก่
ด้านนโยบาย การสร้างอนาคต ด้านวิธีการอย่าง
เป็นระบบในการมองหาและคาดการณ์ถึงการ
เปลี่ยนแปลง ด้านวิธีที่ถูกต้องในการสร้างความ
คุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก
องค์กร ด้านนโยบายในการสร้างสมดุลระหว่าง
การเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง เพราะนโยบาย
การสร้างสรรค์สิ่งใหม่อย่างเป็นระบบสามารถ
สร้างจิตสำนึกให้องค์กรในฐานะที่เป็นผู้นำการ
เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังทำให้องค์กรมองเห็นว่า
การเปลี่ยนแปลงนั้นคือโอกาสที่เกิดขึ้นมาใหม่
ภายใต้บทบาทสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัย
ของฟอร์ด (Ford, 1999) ได้ศึกษาการรับรู้ของ
ศึกษาธิการเกี่ยวกับลักษณะผู้นำ และคุณลักษณะ
ของผู้นำโรงเรียนสำหรับคริสต์ศตวรรษที่ 21
พบว่า วิสัยทัศน์เกี่ยวกับผู้นำมีความสำคัญยิ่ง
แต่การสื่อสารจะมีความสำคัญมากกว่าและ
ทักษะขององค์กรจำเป็นต้องมีการเน้นมากขึ้นใน
รายวิชาการเตรียมภาวะผู้นำ วัตสัน (Watson,
2000: 124) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำใน
ศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของภาวะผู้นำในภาค
เอกชนประเทศแคนาดา โดยใช้แบบสอบถาม
และโทรศัพท์สัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำ

เอกชนรับรู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการสอน การเจรจาต่อรองทักษะระหว่างบุคคล จริยธรรม ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม ความอดทน การใช้เทคโนโลยี และการตื่นตัวกับกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นความสามารถของผู้นำ การปรับวิธีการลดขนาดกำลังคนในการทำงานและยอมรับในความหลากหลายของสังคมที่มีความสำคัญด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้นำให้ความสำคัญในการที่จะผลักดันให้วิสัยทัศน์มีการนำไปปฏิบัติขยายแนวความคิดสู่บริบทโลกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาเห็นความสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำที่มุ่งสอนอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ในยุคโลกาภิวัตน์และความสามารถในการในด้านอื่นๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เพื่อการก้าวเข้าสู่ผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับฮอส์แมน และโกลดริง (Hausman & Goldring, 2001) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูระดับประถมศึกษาในสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่มีความผูกพันกับโรงเรียน จำนวน 231 คน และครูที่ไม่มีความผูกพันกับทางโรงเรียน จำนวน 186 คน เก็บข้อมูลจากการสำรวจแล้วนำมาวิเคราะห์ ด้วยสมการถดถอย ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีความผูกพันกับทางโรงเรียนเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญของโรงเรียนที่ทำให้การดำเนินงานในโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทำให้มีการจัดการเรียนการสอนได้ดี และเห็นว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำโรงเรียนควรนำวัฒนธรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารโรงเรียน และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษยพรรณ พรหมวาทย์ (2558) เกศรา สิทธิแก้ว (2558) พิษญา ดำนิล (2558) วรากร ปัญญาคำ (2559)

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน และด้านการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานศึกษามีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความเป็นผู้นำในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถวางแผนปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มุ่งพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังจะเห็นได้ว่า เซอจิโอแวนนี (Sergiovanni, 2001 ; อ้างถึงใน ชาอุชัย ไชยคำภา, 2551: 5) ได้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ คือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีแผนงานทางวิชาการที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ที่บรรยากาศในโรงเรียนเชิงบวก ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบกลุ่ม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับฮอย และ

มิสเกล (Hoy and Miskel, 2008: 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามแนวคิดของธรรมาภิบาล (2551) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติทางบวก เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอก และรวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงานเป็นไปตามงานวิจัยของนิวตัน (Newton, 1999) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน อันได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองของออสเตรเลีย พบว่า ปัจจัย ที่สำคัญที่ทำให้มีประสิทธิภาพ คือ การที่บุคลากรมีคุณภาพมีจุดมุ่งหมายของเงินที่ชัดเจน มีความเชี่ยวชาญทางภาวะผู้นำของผู้บริหาร สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย ไชยคำภา (2551) สิริมางามศุภกร (2552) ยุคตพันธ์ หวานคำ (2555) จิราพร หมวดเพชร (2558) ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในปัจจุบันได้รับพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการสถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น สื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มีการตรวจสอบ และประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel, 2008: 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ เป็นผลให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับแนวคิดเซอจิโอแวนนี (Sergiovanni, 2001 ; อ้างถึงใน ชาญชัย ไชยคำภา, 2551: 35) ได้กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จคือ เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีแผนงานทางวิชาการที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนมีบรรยากาศในโรงเรียนเชิงบวก ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบกลุ่ม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริมา

งามศุภกร (2552: 47-48, 74-75) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดเทศบาลในจังหวัด สุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อพิจารณาเป็นแบบของภาวะผู้นำ พบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ส่วนภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนโดยรวมมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร หมวดเพชร (2558: 3, 39, 57-60) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียนทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์ สูงสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ดังสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = .720 + .325X_5 + .214X_1 + .181X_4 + .108X_3$, $\hat{Z}_y = .362Z_5 + .242Z_1 + .209Z_4 + .116Z_3$ หมายความว่า ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และ

ด้านการทำงานเป็นทีม สามารถอธิบายเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ร้อยละ 84

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัย พบว่า การพยากรณ์ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา พัฒนาเสริมสร้างภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดขึ้นเอง จนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เรียนได้

2. ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วิธีการคิดไตร่ตรอง การตัดสินใจ การมีทักษะและกระบวนการคิดที่ดี มีความคิดเชิงสร้างสรรค์และ นำรูปแบบการบริหารใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา และใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล

3. ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จึงเสนอแนะว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียนโดยการทำงานเป็นทีมในการ

พัฒนาโรงเรียน สร้างเครือข่ายการพัฒนาโรงเรียน โดยผ่านความร่วมมือจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์

เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำภาวะผู้นำยุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- จิราพร หมวดเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ชาญชัย ไชยคำภา. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, อุตรธานี.
- ธรร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- บุษยพรรณ พรหมวาทย์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- พรชัย เจตมาน. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563. จาก <http://www.emld-rmu.com/index.php/article1/9-articles/142-21-4-0>.
- พิชญา ดำนิล. (2558). “ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์,” วารสารบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1 (10), 244-245.

- ยุคต้นนัต หวานน้ำ. (2555). *การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- โยธิน นิลคช. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วรกร ปัญญาคำ. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงจัดการต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 กลุ่มย่อยที่ 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ศรีธารา แหยมคง. (2557). *ทักษะการเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. สมุทรปราการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *นโยบาย ปีงบประมาณ 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. อัดสำเนาเย็บเล่ม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*.
- สิริมา งามศุภกร. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- Ford, R. (1999). *Perception of superintendents on leadership skills traits of school leader for the Twenty-first Century*. (n.p.).
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration. Theory Research and Practice*. 8th ed. Singapore: McGraw-Hill, Inc., 291-322.
- Hausman, C. S. & Goldring, E. B. (2001). Sustaining teacher commitment: The role of professional communities. *Peabody Journal of Education*, 76(2), 30-51.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Newton, J. (1999). An evaluation of the impact of external quality Monitoring on a higher Education College. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 24 (2), 215-235.
- Seyfarth, J. T. (1999). *The principal: New leadership for new challenger*. New Jersey: Prentice-Hall.

Watson, T. R. (2000). *Ways of learning english: What every learner needs to know about strategies*. Bangkok: Department of Applied Linguistics School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi.